



เพลงไทยสากลระหว่างปี พ.ศ. 2529 - 2531 : การศึกษาในด้านลักษณะภาษา
และการสะท้อนวัฒนธรรมไทย

นางพรเพ็ญ ตันประเสริฐ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974 - 577 -242 - 9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016776

I 10308

THAI POPULAR SONGS COMPOSED DURING 1986 - 1988 :

A STUDY IN CHARACTERISTICS OF THE LANGUAGE

AND THE REFLECTION ON THAI CULTURE

Mrs. Pornpen Tanprasert

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Thai

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974 - 577 -242 - 9



หัวข้อวิทยานิพนธ์ เพลงไทยสากลระหว่างปี พ.ศ. 2529 - 2531 : การศึกษาในด้าน
ลักษณะภาษาและการสะท้อนวัฒนธรรมไทย
โดย นางพรเพ็ญ ต้นประเสริฐ
ภาควิชา ภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา นาคสกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรราชัย) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. วิจินต์ ภาณุพงศ์) ประธานกรรมการ

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา นาคสกุล) อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎีพร ชำนิโรตศาสนต์) กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ พุกผาสุข) กรรมการ



พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พร ใหญ่ ต้นประเสริฐ : เพลงไทยล้ากลระหว่างปี พ.ศ. 2529-2531 : การศึกษาในด้านลักษณะภาษาและการสะท้อนวัฒนธรรมไทย (THAI POPULAR SONGS COMPOSED DURING 1986-1988 : A STUDY IN CHARACTERISTICS OF THE LANGUAGE AND THE REFLECTION ON THAI CULTURE) อ. ที่ปรึกษา : ศ. ดร.กาญจนา นาคสกุล, 215 หน้า. ISBN 974-577-242-9.

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเนื้อร้องเพลงไทยล้ากล ในด้านลักษณะของภาษา สำนวน และการสะท้อนถึงวัฒนธรรม และปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบัน

ผลการพิจารณาพบว่า เนื้อเพลงไทยล้ากล ซึ่งแต่งขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2529-2531 มีการใช้ถ้อยคำ ซึ่งมีลักษณะน่าสนใจ 4 ลักษณะ คือ การสร้างคำ การใช้คำ การเล่นคำ และการใช้สำนวน ในด้านการสร้างคำ มีการรวมคำ การเชื่อมเสียงของคำ และการประสมคำ ในด้านการใช้คำ มีการใช้คำภาษาพูด การใช้คำสแลง การยืมคำจากภาษาอังกฤษ และการใช้คำเสริมสร้อย ในด้านการเล่นคำ มีการใช้คำซ้ำหรือการซ้ำคำ การสับคำ การเรียงคำสับตำแหน่ง การเล่นความหมายของคำ การผวนคำ และการใช้คำกริยาเรียงกันหลาย ๆ คำ ส่วนในด้านสำนวนในเพลงไทยล้ากล มีการดัดแปลงสำนวนเดิมและสร้างสำนวนใหม่

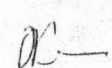
เนื้อเพลงไทยล้ากลสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมของสังคมไทยในยุคปัจจุบัน คือความยึดมั่นในคำสอน ความมีธรรมาจริย ความสุภาพอ่อนโยน การให้อภัย สังคมไทยนิยมคนรวย คนมีปริญญา ในด้านปัญหาของสังคมไทยเนื้อเพลงไทยล้ากลบันทึกปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยปัจจุบัน คือปัญหาคนชนบทเข้ามาทำงานในกรุงเทพมหานคร ปัญหาการขาดดุลย์การค้ากับต่างประเทศ ปัญหาครอบครัวหัวไป ปัญหาโลเลภณี ปัญหาการว่างงาน และปัญหาการรวมเพศ นอกจากนี้เนื้อเพลงไทยล้ากลยังแสดงถึงอารมณณ์-ชั้นแบบต่าง ๆ ของไทยอีกด้วย

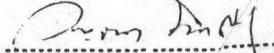
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ภาษาไทย

สาขาวิชา ภาษาไทย

ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต 

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 



PORNPEN TANPRASERT : THAI POPULAR SONGS COMPOSED DURING 1986-1988 :
A STUDY IN CHARACTERISTICS OF THE LANGUAGE AND THE REFLECTION ON
THAI CULTURE. THESIS ADVISOR : PROF. KARNCHANA NACASKUL. Ph.D.
215 PP. ISBN 974-577-242-9.

This research deals with the wording of Thai popular songs with a view to seek the language characteristics, the idioms and the reflection on Thai culture in the present time of Thai society.

The results of the thesis point out that the words of Thai popular songs composed during 1986-1988 A.D. present four distinct features, i.e. word structure, word usage, the playing on words and the idiomatic usage. Word structures are derived by combining of words, Sandhi and word compounding. Word usages are show in colloquial language, the use of slang words, words borrowed from English language as well as the use of elaboration. The playing on words is done by the use of word repetition, interchanging of words, interchanging of word positions, the playing on meaning of words, word punning and the combination of verbs. The idiomatic usages are in the form of changing original expressions and of forming the new ones.

Thai popular songs of the period under study strongly reflect the Thai culture at present in the strong belief in religion, sociable characters, politeness and forgiving attitudes. Social values are the admiration for the rich and the people with academic degrees. Moreover, the Thai popular songs do record the problems of the present Thai society such as the problems of country people working in Bangkok, the imbalance of import and export incomes, family problems in general, the problems of prostitution, unemployment, hunger as well as the problems of homosexuality. Apart from these, Thai popular songs also show a variety of Thai humours.

ภาควิชา ภาษาไทย
สาขาวิชา ภาษาไทย
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา



กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะความเมตตาและความช่วยเหลือของ
ศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา นาคสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำและข้อ
คิดเห็นเกี่ยวกับงานวิจัยมาด้วยดีตลอด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ภาณุพงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดุสิตพร ชำนิโรตศาสนต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ นุกนาค และผู้ช่วยศาสตราจารย์
อรนิมภ์ พงศ์ประยูร ที่ช่วยให้คำแนะนำ แก่ไขวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ บิดา ญาติพี่น้อง นายนิชัย ต้นประเสริฐ และ
ด.ช. รวิินทร์ ต้นประเสริฐ ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

พรณีญ์ ต้นประเสริฐ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ณ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
เครื่องหมายที่ใช้ในวิทยานิพนธ์.....	8
2. จินตลักษณ์ของเพลงไทยสากล.....	9
<u>ประเภทของกลอนเพลง</u>	
1. กลอนตลาด.....	9
1.1 กลอน 4 คำ.....	9
1.2 กลอน 6 คำ.....	10
1.3 กลอนคำไม่แน่นอน.....	10
2. กลอนหัวเดียว.....	11
2.1 สัมผัสท้ายวรรคที่เป็นคำเป็น.....	11
2.2 สัมผัสท้ายวรรคที่เป็นคำตาย.....	13

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
<u>สัมผัสของกลอนเพลง</u>	
1. สัมผัสนอก.....	14
2. สัมผัสใน.....	16
2.1 สัมผัสสระ.....	16
2.2 สัมผัสพยัญชนะ.....	17
<u>ความยาวของบทเพลง</u>	
1. บทเพลงที่มีความยาว 3 ท่อน.....	29
2. บทเพลงที่มีความยาว 4 ท่อน.....	30
3. บทเพลงที่มีความยาวมากกว่า 4 ท่อน.....	31
3. ลักษณะภาษาในเพลง ไทยสากล.....	34
<u>การสร้างคำในเพลง ไทยสากล</u>	
1. สร้างคำด้วยวิธีการรวมคำ.....	34
2. สร้างคำด้วยวิธีการเชื่อมเสียงของคำ.....	39
3. สร้างคำด้วยวิธีการประสมคำ.....	40
<u>การใช้คำไทยเพลงไทยสากล</u>	
1. การใช้คำภาษาพูด.....	42
1.1 การใช้คำภาษาปาก.....	43
1.1.1 การใช้คำภาษาปากระดับธรรมดา.....	43
1.1.2 การใช้คำหยาบ.....	45
1.2 การใช้คำแสลง.....	48
1.2.1 คำแสลงที่เป็นภาษาไทย.....	48
1.2.1.1 คำแสลงที่สร้างขึ้นใหม่.....	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.1.1.1 การสับคำเพื่อสัมผัสนอก.....	100
2.1.1.2 การสับคำเพื่อสัมผัสใน.....	105
2.1.1.3 การสับคำเพื่อเล่นสัมผัสสระ ท้ายวรรค.....	106
2.1.2 การสับคำเพระทำนองเพลงบังคับ.....	108
2.2 การสับคำปรากฏสองตำแหน่ง คือปรากฏทั้งคำเดิม และคำที่สับแล้ว.....	110
3. การเรียงคำสับตำแหน่ง.....	114
3.1 เรียงคำสับตำแหน่งระหว่างคำนาม.....	114
3.2 เรียงคำสับตำแหน่งระหว่างคำกริยา.....	115
4. การเล่นคำพ้องรูป.....	116
5. การพวนคำ.....	117
6. การใช้คำกริยาเรียงกันหลายตัว.....	118
4. ส่วนวนในเพลงไทยสากล.....	124
ดัดแปลงส่วนวนเดิม.....	124
สร้างส่วนวนขึ้นใหม่.....	128
5. เนื้อเพลงไทยสากลสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมและสังคมไทยในยุคปัจจุบัน....	132
<u>สะท้อนวัฒนธรรมไทย</u>	
1. ความยึดมั่นในศาสนาพุทธ.....	132
1.1 ความเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม.....	133
1.2 ความเชื่อในเรื่องการเวียนว่ายตายเกิด.....	134
1.3 ความเชื่อเกี่ยวกับโชคชะตา.....	136

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
1.4 คำสอนให้เห็นหลักความจริงของชีวิต.....	137
1.5 การขอพรจากพระและสิ่งศักดิ์สิทธิ์.....	139
1.6 ความเชื่อในอำนาจลึกลับและสิ่งศักดิ์สิทธิ์.....	140
2. สะท้อนลักษณะนิสัยของคนไทย.....	141
2.1 ความมีอัธยาศัยดีงาม.....	141
2.2 ความสุภาพอ่อนโยน.....	142
2.3 การให้อภัย.....	143
2.4 การมีอารมณ์ขัน.....	145
2.4.1 การเล่นคำและสัมผัส.....	145
2.4.2 การกล่าวเกินจริง.....	146
2.4.3 การเหน็บแนมหรือการเสียดสี.....	147
<u>สะท้อนค่านิยมของสังคม</u>	
1. นิยมความร่ำรวย.....	151
2. นิยมวัตถุสิ่งของ.....	152
3. นิยมผู้มีปริญญา.....	153
4. นิยมการประกวดความงาม.....	154
<u>สะท้อนภาพและปัญหาของสังคมไทย</u>	
1. ภาพคนชนบทเข้ามาหางานทำในกรุงเทพมหานคร.....	156
2. ปัญหาเศรษฐกิจ.....	160
3. ปัญหาความอดอยาก.....	161
4. ปัญหาภายในครอบครัว.....	162
5. ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ.....	164

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6. ปัญหาบัณฑิตว่างงาน.....	165
7. ภาพปัญหาหญิงโสเภณี.....	166
8. ภาพสังคมในเรื่องรักร่วมเพศ.....	167
6. สรุปผลวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	170
เอกสารอ้างอิง.....	174
ภาคผนวก.....	176
ประวัติผู้เขียน.....	216

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย